

RAPORTUL ADMINISTRATORILOR
afereht exercitiului financiar 2016
S.C.AEROSTAR S.A. Bacău

Raportul Administratorilor

Data raportului: 31.12.2016

Denumirea societatii: **S.C. AEROSTAR S.A. Bacău**

Sediul social: Strada Condorilor nr. 9, Bacau, România

Numar telefon: 0234 575070

Cod unic de inregistrare: RO 950531

Numar de ordine in Registrul Comertului Bacau: J04/1137/1991

Capital social subscris si varsat: 48.728.784 lei

Piata reglementata pe care se tranzactioneaza valorile mobiliare emise:

BURSA DE VALORI BUCUREȘTI (simbol "ARS")

CUPRINS

Evenimentele anului 2016	4
Mesajul Presedintelui- Director General	6
AEROSTAR, prezent si viitor	7
Principii si valori, Viziune	8
Actiunea “AEROSTAR”	9
Dezvoltarea in cifre cheie	12
Amprenta AEROSTAR se proiecteaza pe o piata globala Despre globalizare, altfel	14
Industria de aviatie si aparare in anul 2016	15
AEROSTAR, o companie puternica in Romania	16
Modelul de afaceri. AEROSTAR, un pol de dezvoltare aeronautica	17
Conducerea afacerilor	18
Afacerile anului 2016	20
Performanta operationala. Sinergia operatiunilor de afaceri	23
AEROSTAR, nr 1 in fabricatia de produse de aviatie	24
Centrul de excelenta MRO civil	25
Sisteme pentru aparare	26
Calitatea, avantaj competitiv	27
Transformarea digitala, inovare si investitii pentru o crestere durabila	29
AEROSTAR, angajator major in industria aeronautica	31
Utilizarea durabila a resurselor	35
Actiunile corporale	36
Pregatiti pentru provocarile viitorului	37
Governanta corporativa	39
Managementul riscului	42
Sistemul de control	45
Anexa: Angajament privind bunele practici de guvernanta corporativa	47

EVENIMENTELE ANULUI 2016

- **2016, anul recunoașterii depline pentru AEROSTAR ca producător pentru industria de aviație civilă.**

Premiile primite in luna mai și, respectiv, in luna iulie, “Detail Parts Partner Award 2016” de la Airbus Group și “Premier Supplier Award 2015/2016” de la GKN Aerospace marchează amprenta AEROSTAR ca furnizor de calitate și la termen pentru aviația globală.

- **Punerea in funcțiune a noilor capacități pentru electrodepunere și vopsitorie, având ca efect o productivitate mărită, imbunătățirea amprentei de mediu, creșterea competitivității și a amprentei de piață a Aerostar**

La sfârșitul anului 2015, au fost finalizate investițiile pentru linia noua de acoperire cu acid tartaric și sulfuric, precum și linia automată pentru acoperirea pieselor cu vopsea pe baza de apă, investiții cu productivitate ridicată și deosebit de importante în ceea ce privește respectarea cerințelor de mediu.

Un al doilea pas important a fost făcut în iunie 2016, când cele două investiții au fost calificate cu clientul, obținându-se “acordul de procesare”, în baza căruia s-a demarat procesul de omologare a pieselor din categoria FAI (first article inspection). Startarea producției s-a realizat cu succes.

În prezent producția de serie se face în paralel cu încărcarea capacităților cu noi repere.

- **În adunarea generală ordinară din 21 aprilie 2016, acționarii societății AEROSTAR au aprobat repartizarea sumei de 12.791.305,80 lei din profitul anului 2015 pentru dividende, ceea ce corespunde unui dividend brut pe acțiune de 0,084 lei.**

Plata dividendelor s-a făcut începând cu data de 21.09.2016. În sold de plată la data de 31.12.2016 mai este suma de 591 mii lei pentru acei acționari care nu s-au prezentat încă la ghișeele agentului de plată CEC Bank S.A. (agentul de plată desemnat de către AEROSTAR).

- **Adunarea Generala a Actionarilor din data de 5 iulie 2016 a hotarât mandatarea Consiliului de Administratie pe o durata de patru ani, de la data de 11.07.2016 pâna la 10.07.2020.**

La incetarea mandatului domnului Nijnic Marin-Ilie i-au fost aduse aprecieri pentru activitatea desfasurata, iar in locul sau a fost nominalizat dl Liviu-Claudiu DOROȘ.

La 31 decembrie 2016, Consiliul de Administratie are urmatoarea componenta:

	Numele si prenumele	Functia	Profesia
▪	FILIP GRIGORE	Presedinte al Consiliului de Administratie	Inginer de aviatie
▪	DAMASCHIN DORU	Vicepresedinte al Consiliului de Administratie	Economist
▪	TONCEA MIHAIL - NICOLAE	Membru al Consiliului de Administratie	Inginer de aviatie
▪	LIVIU-CLAUDIU DOROȘ	Membru al Consiliului de Administratie	Economist
▪	VÎRNĂ DANIEL	Membru al Consiliului de Administratie	Jurist

- Adunarea Generală a Actionarilor din data de 5 iulie 2016 a luat act de hotarârile adoptate de Consiliul de Administratie, in prima sa sedinta, privind alegerea domnului Grigore FILIP in functia de Presedinte al Consiliului de Administratie - Director General si alegerea domnului Doru DAMASCHIN in functia de Vicepresedinte al Consiliului de Administratie - Director Financiar.

Participarea directă a administratorilor la capitalul social al societății este sub 1%.

Nu exista nici un acord, intelegere sau legatura de familie in legatura cu numirea administratorilor societatii. Nu au existat acte de demisie sau de demitere in rândul membrilor Consiliului de Administrație si nici a auditorului.

Nu exista nici un litigiu intre societate si administratori referitoare la activitatea acestora.

Nici unul dintre administratori nu a fost implicat in ultimii 5 ani intr-un litigiu sau altă procedură administrativă cu AEROSTAR.

In cursul anului 2016 actul constitutiv al societatii nu a suferit modificari.

MESAJUL

PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE- DIRECTOR GENERAL

Anul 2016 a fost un an cu rezultate bune, care urmează după o succesiune de ani de succes și creștere sănătoasă și robustă a companiei.

Vânzarile Aerostar au depășit în anul 2016 suma de 356 milioane lei, profitul brut în valoare de peste 65 milioane lei a înregistrat o creștere de 10% față de anul anterior. Acțiunile Aerostar s-au apreciat pe bursă având la sfarsitul anului 2016 o capitalizare bursieră însemnată, cu valori apropiate de maxime istorice.

Clienții și piața unde activăm au recunoscut compania ca un furnizor major pentru aviația civilă globală.

De mai mulți ani punem în aplicare o strategie de creștere, care are la bază menținerea și dezvoltarea obiectului principal de activitate. Performanța noastră operațională a fost consecventă, predictibilă și conformă cu obiectivele noastre de dezvoltare durabilă.

Aerostar este o companie competitivă într-un mediu care este deosebit de competitiv în sine. Performanța operațională solidă, programele de optimizare și de îmbunătățire desfășurate asigură o bază puternică pentru creștere și în viitor.

Actul de management intensiv realizat în societate are o contribuție majoră la atingerea obiectivelor și punerea în operă a investițiilor. Obiectivele stabilite de creștere organică, ca și noile capacități în care am investit, susțin strategia de dezvoltare, asigură agilitate și reacție rapidă la cerințele pieței.

Ne propunem ca și în anii care urmează ponderea domeniului aeronautic în cifra de afaceri să fie de peste 85%.

Aerostar vrea să-și crească amprenta pe piață, în special pe cea externă, astfel încât exportul să reprezinte peste 80% din cifra de afaceri.

Grigore FILIP

Președinte- Director General

AEROSTAR, PREZENT ȘI VIITOR

AEROSTAR S.A. Bacau este succesoarea Uzinei de Reparatii Avioane (UM 03767), infiintata in anul 1953.

A avut denumirile succesive URA-1953, IRAv (Intreprinderea de Reparatii Avioane)- 1970, IAv (Intreprinderea de Avioane)- 1978 iar din anul 1991 a fost inregistrata ca societate pe actiuni cu capital integral de stat, cu denumirea actuala S.C. AEROSTAR S.A.

Din anul 2000 este societate cu capital integral privat, cu actiunile tranzactionate la Bursa de Valori Bucuresti, indicator bursier ARS.

Misiunea companiei stabilită la inființarea Intreprinderii Economice "Uzina de Reparații Avioane", precursora S.C. AEROSTAR S.A., a fost mentinuta si actualizata in condițiile generate de aderarea României la NATO și UE iar in prezent, pentru a asigura nevoile de dezvoltare a afacerilor, misiunea are in vedere trei linii de afaceri, toate din domeniul aeronautică și apărare:

- Menținerea statutului de furnizor in domeniul sistemelor de aviatie și a sistemelor defensive terestre, cu precădere pentru Ministerul Apărării Naționale al României
- Consolidarea poziției AEROSTAR ca subfurnizor de piese, aerostructuri, subansamble și echipamente pentru aviația comercială și aviația generală, astfel încât să devenim un subfurnizor major pentru industria de aviație globalizată
- Consolidarea activităților AEROSTAR. ca furnizor de prim rang de mentenanță pentru avioane civile și de conversie/ modernizare a avioanelor civile.

PRINCIPIILE ȘI VALORILE AEROSTAR

Realizăm afacerile noastre in conformitate cu legislatia română, legislatia Uniunii Europene, precum si cu cele mai avansate practici internationale.

Actionam cu cinste si corectitudine, respectând inalte standarde etice si de conduita in afaceri.

Prin eficienta noastra contribuim la bunastarea si dezvoltarea societatii: actionari, clienti, angajati si parteneri de afaceri, comunitatea din care facem parte.

Satisfactia clientilor nostri este piatra unghiulara a setului nostru de valori.
Livram calitate, la termen si la preturi competitive.

VIZIUNE

AEROSTAR este o companie orientata spre piață și oameni.

Actionam consecvent pentru o dezvoltare durabila si sustenabila a companiei, la nivele de performanta tot mai inalte, in conditii de profitabilitate si responsabilitate.

Sinergia competentelor si expertizei noastre pentru piata civila si militara contribuie la consolidarea AEROSTAR drept o companie pentru viitor.

Obiectivul nostru este sa creem VALOARE, sa fim COMPETITIVI si sa obtinem SUCCESUL pe termen lung.

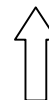
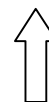
Ne concentram asupra cresterii performantei si imbunatatirii continue.

Incurajam dezvoltarea personala a angajatilor nostri in spiritul integritatii, inovatiei si initiativei.

ACŢIUNEA “AEROSTAR” (ARS)

Capitalul social al AEROSTAR este de 48.728.784 lei, impartit intr-un numar total de 152.277.450 actiuni cu o valoare nominala de 0,32 lei.

simbol bursier “ARS”		anul 2016	anul 2015
numar actiuni	nr.	152.277.450	152.277.450
valoare nominala pe actiune	lei	0,32	0,32
profit net pe actiune (raportul EPS)	lei	0,371	0,343
valoarea de piata pe actiune la sfarsitul exercitiului financiar	lei	3,27	2,72
capitalizare bursiera	lei	497.947.262	414.194.664

Acţiunile Aerostar sunt nominative, ordinare, de valoare egala, emise in forma dematerializata si evidentiata prin inscriere in Registrul Actionarilor. Acesta este gestionat de catre S.C. Depozitarul Central S.A. Bucuresti.

Conform inregistrarilor de la Depozitarul Central S.A. emitentul AEROSTAR S.A. Bacau este inregistrat cu urmatoarele date:

Cod Unic de Inregistrare 950531,
cod ISIN ROAEROACNOR5, simbol bursier ARS.

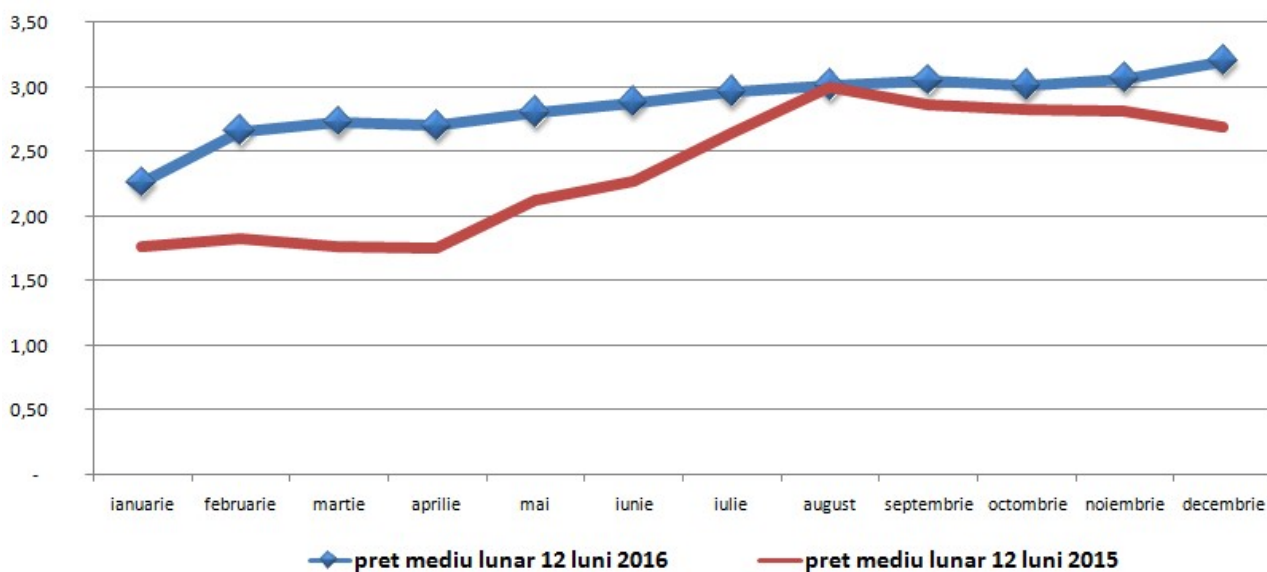
Principalii actionari sunt S.C.IAROM S.A. Bucuresti si SIF MOLDOVA S.A. La acestia se adauga un numar mare de actionari, persoane fizice si juridice, aflati sub pragul de semnificatie in sensul reglementarilor emise de Autoritatea de Supraveghere Financiara si Bursa de Valori Bucuresti.

AEROSTAR a indeplinit și in anul 2016 toate obligatiile de raportare ce au decurs din prevederile legale prin publicarea raportarilor continue și periodice in sistemul electronic al Autoritatii pentru Supraveghere Financiara și al Bursei de Valori, in pagina de internet a societatii și prin comunicate de presă.

Actionarii pot obtine informatii despre AEROSTAR si principalele evenimente de pe pagina de internet www.aerostar.ro. De asemenea se pot descarca rapoarte anuale, semestriale si trimestriale corespunzator ultimilor cinci ani, rapoarte curente, precum si alte informatii utile pentru actionari.

Pretul de tranzactionare a unei actiuni AEROSTAR a oscilat in anul 2016 intre un nivel minim de 2,24 lei si un nivel maxim de 3,27 lei.

Evolutia comparativa a pretului mediu lunar de tranzactionare a actiunilor Aerostar pe 12 luni 2016-simbol "ARS"

La data de 31.12.2016, participatiile AEROSTAR in alte societati sunt urmatoarele:

mii lei -

Numele sucursalei/filialei	Activitatea de baza	Nr actiuni	Drepturi de vot	Valoarea detinerii (mii lei)	Informatii financiare pentru ultimul exercitiu financiar (anul 2015) pentru care au fost aprobate situatiile financiare ale societatilor afiliate		
					Capital social	Rezerva	Profit net
SC Airpro Consult SRL	Activitati de contractare pe baze temporare a personalului	100	100%	10	10	55	50
SC Foar SRL	Inchiriere si leasing cu alte masini, echipamente si bunuri tangibile	408	51%	4	8	1.739	355
SC Aerostar Transporturi Feroviare S.A.	Fabricarea echipamentelor de ridicat si manipulat	9150	45,75%	92	200	38	3
Total				106	218	1.832	408

Participatiile AEROSTAR in aceste companii sunt inregistrate la cost.

In anul 2016, societatea nu a inregistrat modificari in sensul cresterii/reducerii procentului de participatii, pastrandu-si aceeasi influenta ca si in anul 2015.

Toate companiile in care AEROSTAR detine participatii sunt inregistrate in Romania.

DEZVOLTAREA IN CIFRE CHEIE

AEROSTAR Bacău vrea să-și crească amprenta pe piață, în special pe cea externă, astfel încât exportul să reprezinte peste 80% din cifra de afaceri.

	UM	31.12.2016	31.12.2015	crestere (%)
Capital social	mii lei	48.729	48.729	
Cifra de afaceri	mii lei	356.219	329.764	↑ + 8,0%
• vanzari la export	mii lei	255.274	253.084	
Numarul efectiv de personal, din care:	nr.	2.164	2.012	↑ + 7,6 %
• salariatii proprii	nr.	1.878	1.792	
• salariatii atrasi prin agent de munca temporara	nr.	286	220	
Profit brut total (inainte de impozitare)	mii lei	65.865	59.554	↑ + 10,6%
Profit net	mii lei	56.472	52.268	↑ + 8,0%
Lichiditate generala	-	4,74	4,12	

Cheltuieli pentru investitii din surse proprii	mii lei	19.498
---	---------	---------------

PERFORMANȚA FINANCIARĂ

(mii lei)	31.12.2016	31.12.2015
• VENITURI TOTALE	372.807	351.842
• CHELTUIELI TOTALE	306.942	292.288
• PROFIT BRUT	65.865	59.554

POZITIA FINANCIARA (mii lei)	31.12.2016	31.12.2015
• Active imobilizate (valori nete)	154.397	150.744
• Active circulante	256.174	202.055
• Capitalul social	48.729	48.729
• Capitaluri proprii	213.908	181.519
• Datorii totale	72.939	67.564

INDICATORI MONETARI

	UM	2016	2015
Curs mediu de schimb EURO/12 luni	lei/euro	4,4907	4,4448
Curs mediu de schimb USD/12 luni	lei/USD	4,0585	4,0038
Curs mediu de schimb GBP/12 luni	lei/GBP	5,5016	6,1224

AEROSTAR S.A. întocmește și publică situațiile financiare în conformitate cu standardele internaționale de raportare financiară (IFRS).

AMPRENTA AEROSTAR SE PROIECTEAZĂ PE O PIAȚĂ GLOBALĂ

Despre globalizare, altfel

De la înființare și până în prezent, AEROSTAR a funcționat în condiții de continuitate în industria pentru aviație și apărare.

Domeniul principal de activitate este producția.

Conform clasificării activităților din economia națională, obiectul principal de activitate este fabricarea de aeronave și nave spațiale- cod CAEN 3030.

AEROSTAR acționează pe o piață globală, de mare competitivitate.

Aviația este un sector major care susține economia globală și conectivitatea între oameni și locuri, este un sector care a aderat la obiectivele larg recunoscute de dezvoltare durabilă și sustenabilă.

Industria de aviație, parte a transportului aerian contribuie la echilibru, la dezvoltarea socială- reducând sărăcia, contribuie la dezvoltarea și creșterea economică.

Aviația proiectează afacerile pe termen lung și impactul asupra societății și mediului trebuie luat în considerație în mod responsabil față de generațiile viitoare.

Industria transportului aerian susține un total de peste 62,7 milioane locuri de muncă la scară globală, din care 9,9 milioane angajați directi; dintre acestia, în fabricatia de aviație lucrează direct peste 1,1 milioane de oameni. Sunt 11,2 milioane locuri de munca indirecte generate prin cumpararea de produse și servicii de la companiile din lanțurile sale de furnizare.

Impactul economic global al aviației este de 2,7 trilioane USD, ceea ce înseamnă 3,5% din produsul intern brut la scara globala.

Transportul aerian contribuie la dezvoltarea durabila: faciliteaza turismul și comerțul, generează creștere economică, asigură locuri de munca, îmbunătățește nivelul de trai și reduce sărăcia, crește veniturile din taxe și impozite.

(sursa : Air Transport Action Group, Aviation: Benefits beyond frontiers, editia 2016)

Industria de aviație și apărare în anul 2016

Pretul petrolului are un impact semnificativ asupra industriei de aviatie si de aparare.

La scara globala s-au manifestat in continuare factori de instabilitate, turbulente geopolitice, fenomene si crize de tip nou, de natura asimetrica.

Comunitatile din domeniul securitatii si apararii acorda o concentrare marita in ceea ce priveste ciber securitatea si vulnerabilitatea infrastructurilor strategice.

In industria de aparare sinergiile cu industria de aviatie, securitate si siguranta cibernetica asigura eficacitate, ca si indeplinirea cerintelor pentru interoperabilitate si eficienta a costurilor.

In domeniul aviatiei continua actiunile intensive ale celor doi mari jucatori globali Airbus si Boeing de securizare a capacitatilor de productie capabile sa realizeze un numar combinat de A320 si B737 de 120 avioane pe luna pâna la sfârșitul deceniului.

Se evidentiaza si in anul 2016 nevoia de capacitati suplimentare de fabricatie care sa sustina potentialul de crestere din aviatia civila.

Stabilitatea si calitatea resurselor sunt critice pentru lanturile de furnizare, de mare complexitate si intindere geografica globala, asa cum sunt in aceste industrii.

Aerostar, o companie puternică in industria din România

Intr-un clasament al profitabilitatii, AEROSTAR face parte din grupul de firme considerate motorul economiei românești, respectiv 4% din totalul celor 1,4 milioane de entitati înregistrate în România.

Profitul firmelor din acest grup reprezintă 92% din profitul total obținut de companiile din România.

Cifra de afaceri totală a acestor firme înseamnă 41% din cifra de afaceri înregistrată de toate companiile din țară.

1 angajat din 3 (33%) lucrează la aceste companii.

Criteriile luate in calcul sunt cifra de afaceri, profitabilitatea, vechime de piata de peste 2 ani, fara datorii la bugetul de stat, istoric de plata pozitiv, scor de credit cu risc mic sau normal, lichiditate curenta mai mare de 1.0 si rentabilitatea capitalului mai mare de 20%.

(sursa: Creditinfo Romania, decembrie 2016)

AEROSTAR este apreciata drept carte de vizita pentru mediul de afaceri din Romania, primind de la Camera de Comert si Industrie a Romaniei, la Topul National al Firmelor, editia XXIII, noiembrie 2016, premiul national- locul I la categoria Industrie, Intreprinderi foarte mari.

Criteriile si indicatorii care au stat la baza au fost cifra de afaceri realizata, profitul net din exploatare, eficienta utilizarii resurselor umane si eficienta utilizarii capitalului angajat.

MODELUL DE AFACERI

Modelul de afaceri urmat de AEROSTAR este determinat de cerintele Clientilor si evolutiile de pe piata industriei de aviatie si de aparare si tine cont de sinergiile specifice acestor industrii care genereaza valoare pentru clienti in conditii de competitivitate.

Valoarea propusa de Aerostar pe piata este creata in afacerile de baza (core business), in principalele linii de afaceri:

- Fabricația de produse de aviatie
- Mentenanta avioane comerciale
- Sisteme aero si terestre pentru apărare, productie si integrari

In cursul anului 2016 nu a existat nici o fuziune sau reorganizare semnificativă, nici a AEROSTAR si nici a societatiilor controlate de AEROSTAR.

AEROSTAR, un pol de dezvoltare aeronautica

Aerostar este numarul 1 in România pentru obiectul său de activitate.

- Numarul 1 in fabricația de aviație
- Numarul 1 in intretinerea de avioane civile
- Numarul 1 pentru solutiile furnizate in domeniul sistemelor defensive aero și terestre

Aerostar este lider regional in aceste domenii din piață.

Amprenta Aerostar in programele globale de fabricație aeronautică este semnificativă.

CONDUCEREA AFACERILOR

AEROSTAR este administrată în sistem unitar, cu delegarea conducerii societății comerciale către Comitetul de direcție.

Comitetul de direcție conduce operațiunile Aerostar la nivel executiv.

Este format din domnul Filip Grigore, președinte al consiliului de administrație și director general și domnul Damaschin Doru, vicepreședinte al consiliului de administrație și director financiar.

Componența conducerii executive a societății în anul 2016 a fost:

	Numele și prenumele	Funcția
▪	FILIP GRIGORE	Director General
▪	DAMASCHIN DORU	Director Financiar- Contabil
▪	FILIP ALEXANDRU	Director Calitate
▪	POPA DAN PAUL MALIN	Director Resurse Umane și Inginerie Industrială
▪	IOSIPESCU SERBAN	Director Divizia Produse Aeronautice
▪	BUHAI OVIDIU	Director Divizia Intretinere și Modernizări de Aviație
▪	ARHIRE SILVIU EMANUEL	Director Divizia Produse Speciale
▪	VLAD GABRIEL REMUS	Director Divizia Logistica
▪	THEODOR PLACINTA	Director Divizia Utilități și Infrastructură

Cu o organizare de tip divizionar, având la bază centre de gestiune din sfera producției, centre de gestiune auxiliare și centre de gestiune din sfera activităților funcționale, Aerostar își realizează obiectul de activitate utilizând în mod integrat resursele comune ale organizației.

Participarea directă a conducerii executive la capitalul social al societății este sub 1%.

Nu au existat acte de demisie sau de demitere in rândul membrilor conducerii executive si nici a auditorului.

Nu exista nici un litigiu intre societate si administratori sau persoane din conducerea executiva a societatii referitoare la activitatea acestora.

Nici unul dintre administratori sau directori nu a fost implicat in ultimii 5 ani intr-un litigiu sau altă procedură administrativă cu AEROSTAR .

AFACERILE ANULUI 2016

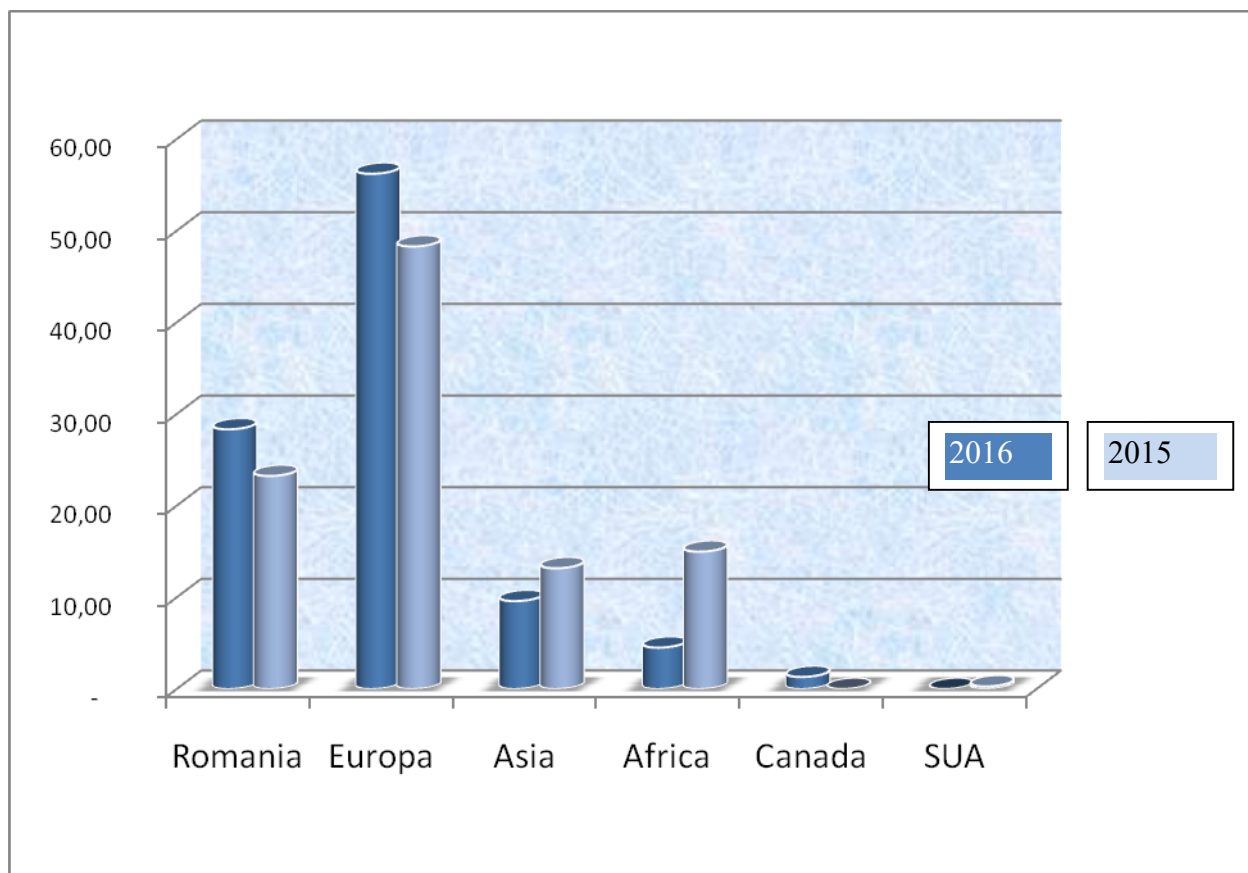
In anul 2016 AEROSTAR a mentinut si dezvoltat o baza solida de afaceri, programele noi reprezentând majoritatea volumului de vânzari realizate.

In anul 2016 AEROSTAR a realizat vânzari in suma de 356.219 mii lei, din care 255.274 mii lei din vânzari la export, cu o mare diversitate de clienti, intr-un numar mare de programe diferite de productie.

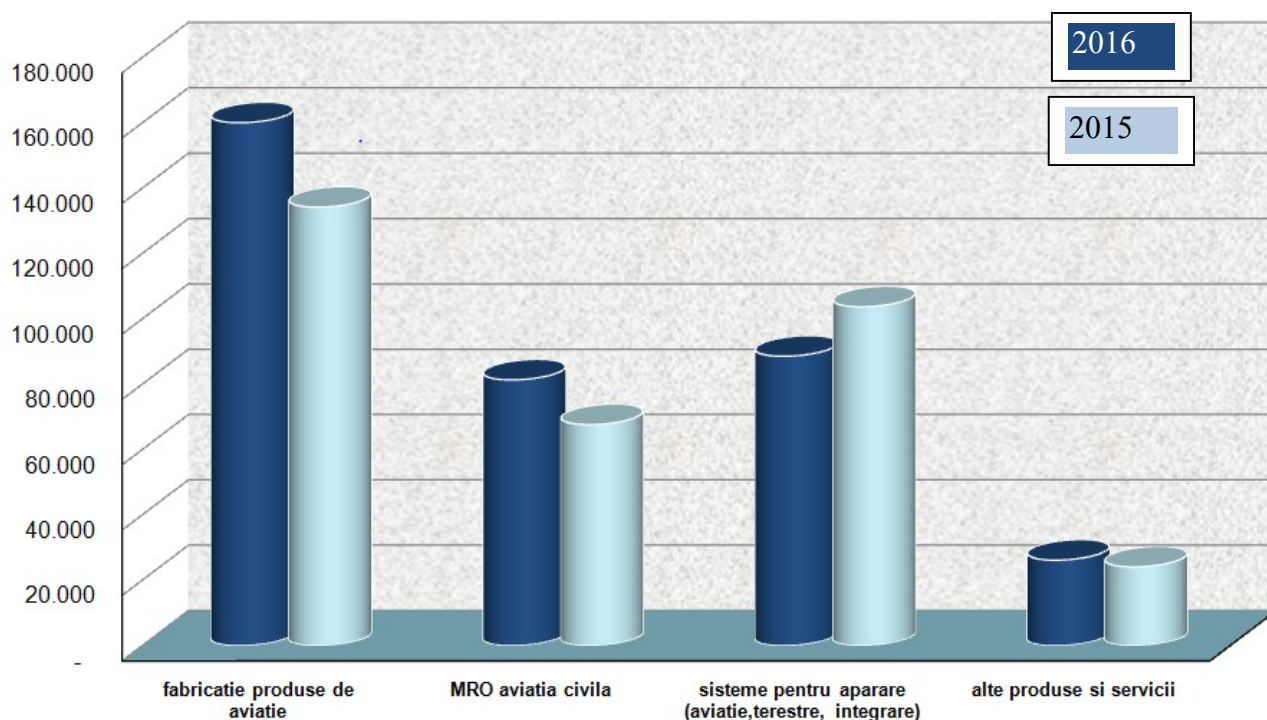
Evolutia volumului vânzariilor realizate in anul 2016 fata de anul 2015 se inscrie in trendul de crestere din ultimii ani:

	anul 2016	anul 2015	
Cifra de afaceri (mii lei)	356.219	329.764	↑ + 8,0%

Vânzariile Aerostar se realizeaza pe o piata globala de mare intindere geografica atât in domeniul civil, cât și al apărării.

Evolutia comparativa a vânzariilor pe produse si servicii confirmă tendințele pieței:

AEROSTAR isi desfasoara afacerile si tranzactiile comerciale in nume propriu, la fel si operatiunile de obtinere a licentelor si autorizatiilor pentru activitatile derulate.

In domeniul tranzactiilor de import si export, AEROSTAR este operator cu statut de Agent Economic Autorizat pentru simplificari vamale, securitate si siguranta, autorizat de Autoritatea Vamala Româna.

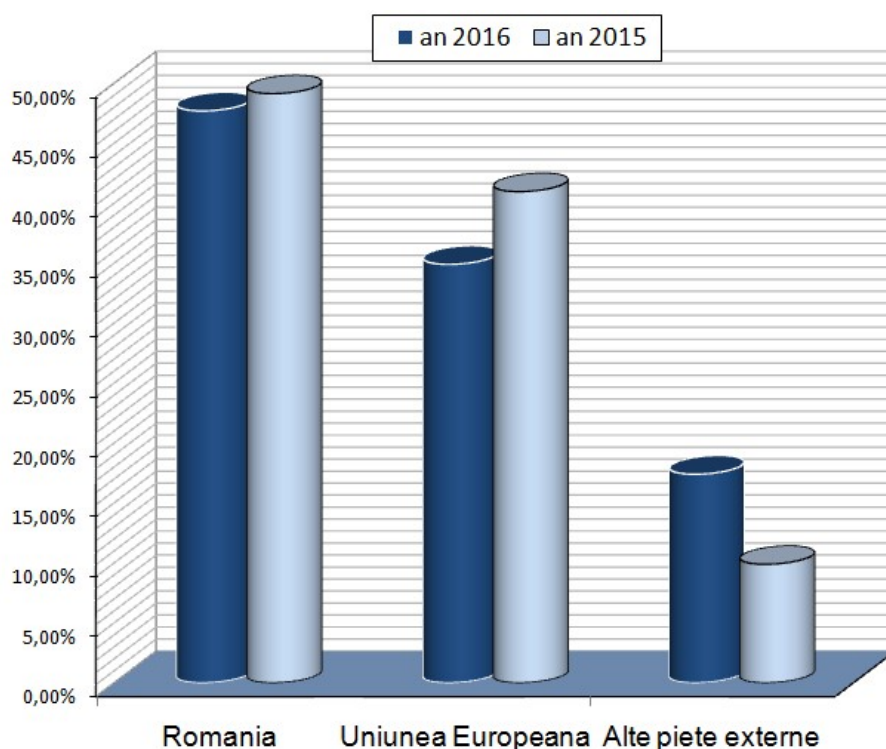
Societatea este inregistrata de catre Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Controlul Exporturilor pentru efectuarea de operatiuni de import si export cu produse militare.

AEROSTAR respectă in totalitate reglementarile aplicabile la nivel national si international cu privire la comercializarea si livrarea si, desigur, cu privire la productia tuturor marfurilor si serviciilor din profilul sau de furnizor.

Pe parcursul anului 2016, societatea a achizitionat bunuri si servicii pentru activitatea de productie in valoare de 196.722 mii lei.

Achizitia de bunuri si servicii s-a facut de pe piata din România, Uniunea Europeana, ca si de pe alte piete externe.

Evolutia comparativa a cumpararilor in anul 2016 fata de anul 2015, in raport cu structura geografica a pietelor:

PERFORMANȚA OPERAȚIONALĂ

Sinergia operațiunilor de afaceri

Profilul de piata actual al AEROSTAR este caracterizat de capabilitati avansate si programe noi, care au inlocuit cu succes cea mai mare parte dintre programele vechi, traditionale.

Specific industriei in care opereaza, Aerostar utilizeaza in mod competitiv tehnologiile din domeniul aviației civile pentru dezvoltarea de soluții in tehnologii cerute astăzi pe piața din domeniul apărării.

Oferta de capabilitate a Aerostar, structurata in mod echilibrat in raport cu nevoile si cererea de pe piata, asigura cresterea fortei companiei in mediul concurential; in acelasi timp, adeziunea la programele de imbunatatire si reactivitatea la oportunitati pozitioneaza Aerostar cu un avantaj competitiv important si un grad de agilitate care sunt semnificative pentru succesul companiei.

AEROSTAR capitalizeaza cu succes investitiile realizate in capabilitati, echipamente si tehnologii avansate, in capacitati si infrastructura, ca si in organizare si planificare si este un furnizor competitiv si semnificativ in programe cu un grad mare de integrare verticala.

Performanta operationala, confirmata prin indicatori de performanta de larga recunoastere, este sustinuta printr-un management intensiv, bazat pe conducerea prin bugete si proiecte si pe un management participativ, care pune in valoare in mod integrat operatiunile si resursele disponibile in ansamblul lor.

92% din producția anului 2016 este in domeniul aeronautic.

In domeniul aviației civile

AEROSTAR este numarul 1 in România pentru fabricatia de produse de aviatie

Capacitatea de furnizare a AEROSTAR este notabila.

In domeniul productiei de piese, subansamble si componente de aviatie, toate programele de fabricatie sunt noi, din categoria programelor de anvergura globala, de volum, pe termen mediu si lung.

Compania produce un volum semnificativ de piese si subansamble mici din aluminiu de ordinul a cinci-sase milioane de unitati anual; in ceea ce priveste fabricatia de subansamble de structura sau sisteme hidraulice, contributia in unele programe depaseste ca pondere jumătate din rata totala anuala, in timp ce in alte programe AEROSTAR este sursa unica.

Creșterea volumului de producție ca subfurnizor de piese, aerestructuri și echipamente pentru aviația civilă in tehnologii moderne specifice prelucrării metalelor: aluminiu, titan, oțeluri, ș.a. are la bază parteneriatul cu clienții.

Importante deopotriva sunt actiunile ferme de imbunatatire a utilizarii resurselor in ansamblul lor si derularea de initiative majore in ceea ce priveste imbunatatirea si cresterea eficientei proceselor, reducerea impactului de mediu.

Obiectivul de crestere a competitivitatii este sustinut prin investitii implementate integrat pentru modernizarea si extinderea capacitatilor de productie, actiuni de imbunatatire a agilitatii la timpuri de productie reduși si riscuri minimale la cresterea productiei.

Un pilon al avantajului competitiv este **Centrul pentru procese speciale** si introducerea celor mai moderne practici si standarde legate de protectia mediului. In acelasi timp, dezvoltarile acestei capabilitati au impact sinergic asupra liniilor de afaceri derulate de companie, in ansamblul lor.

Aerostar dezvolta o amprenta proprie de piata in domeniul SDV-urilor pentru industria aeronautica, Aceasta se extinde de la productia unei game de dimensiuni mici catre dimensiuni medii, de la echipamente de sol la dispozitive de asamblare si control, in conditiile planificarii unei cresteri a complexitatii si realizarea de dispozitive cu actionari hidraulice sau electrice complexe.

Centrul de Excelență pentru mentenanță avioane Airbus 320 și Boeing 737

Numarul 1 in România, AEROSTAR este principalul furnizor independent de servicii de intretinere avioane comerciale din aceasta zona geografica, cu un volum de afaceri in acest domeniu cam de cinci ori mai mare decât celelalte baze MRO din zonă.

Aerostar furnizeaza lucrări de intretinere, de bază si complexe, pentru avioane comerciale din familia AIRBUS 320, Boeing 737, ca si pentru componente.

Centrul de Excelenta dedicat execută lucrari curente si verificari complexe, inclusiv modificari structurale la aceste tipuri de avioane pentru un numar extins de clienti aflati mai ales in arealul geografic de competitivitate pentru companie.

Ca si in domeniul fabricatiei pentru aviatie, afacerile Aerostar din domeniul intretinerii de avioane comerciale sunt ancorate pe sectorul de piata definit drept nucleu de crestere, si anume avioanele Airbus 320 si Boeing 737; acesta este domeniul cel mai competitiv si concurential in acelasi timp.

Pornind de la autorizatia Part-145 emisă de Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR), recunoscută de Autoritatea Aeronautică Europeană (EASA) baza de mentenanța Aerostar si-a dezvoltat pozitia de piata prin obtinerea unei game extinse de autorizari de la autoritatile de aviatie civila din mai multe tari din Uniunea Europeana si din afara Uniunii Europene.

Sisteme pentru aparare, perspectiva tradiției și noile provocări

Poziționarea de piață deținută de AEROSTAR in domeniul sistemelor pentru aparare din categoria sistemelor de aviatie si al sistemelor terestre se raporteaza la pozitia de furnizor de prim rang pentru Ministerul Apararii Nationale din România.

Aerostar realizează in conditii de continuitate misiunea si obiectivele stabilite la infiintarea societatii si obiectivele stabilite pentru aceste afaceri au fost actualizate in raport cu cerintele actuale.

In timp ce se actioneaza pentru mentinerea capabilitatilor MRO pentru aeronave militare din portofoliul traditional, platformele, sistemele si echipamentele din categoria MiG-21, L-39 si IAK-52 Aerostar actioneaza sinergic in ceea ce priveste infrastructura de afaceri cu scopul de a crea capabilitati de intretinere si suport logistic pentru sistemele noi din dotarea armatei române.

De asemenea, Aerostar a construit o pozitie semnificativa in domeniul sistemelor radar de identificare IFF si al sistemelor specializate de comunicatii, control si de retransmisie de date si informatii, cu aplicatii diverse.

CALITATEA, AVANTAJ COMPETITIV

In ceea ce privește calitatea, indicatorii cheie de performanță implementați in procesele din AEROSTAR reflectă modul in care livrăm pentru Clienți produse de Calitate, la termen și in mod competitiv.

În anul 2016, Aerostar și-a menținut certificările și autorizările obținute fie din partea organismelor de certificare, fie din partea clienților sau altor autorități de reglementare.

Pe linie de calitate, în Aerostar au fost derulate audituri de supraveghere atât din partea Autorității Aeronautice Civile Române pentru menținerea autorizărilor Part 21/G și Part 145, cât și din partea AEROQ pentru menținerea certificării ISO 9001.

Auditul de supraveghere al Sistemului de Management al Calității, efectuat de firma DQS, având la bază standardul AS 9100 specific producției de piese pentru aviația civilă, precum și obținerea recertificării Sistemului de Management al Calității conform AQAP 2110 au reconfirmat respectarea condițiilor pe care clienții le asteapta de la Aerostar.

Asigurăm un mediu mai curat

Coordonatele activității in domeniul managementului de mediu sunt date de cele doua controale de la Garda de Mediu, un control de la Apele Române, cât și de auditul de validare a numărului de certificate pentru gazele cu efect de sera (GES) aferente anului 2015.

Certificatele GES au fost predate asigurându-se conformarea cu legislația în vigoare.

În 2016 a avut loc auditul de recertificare a Sistemului de Management de Mediu efectuat de echipa de audit de la DQS, în urma căruia AEROSTAR și-a menținut această certificare.

Totodată a fost demarată procedura de revizuire a Autorizației Integrate de Mediu și a Autorizației de Gospodărire a Apelor datorită noii investiții referitoare la linia de anodizare sulfurică tartarică și vopsirea pe bază de apă.

De asemenea, în această perioadă s-au efectuat și monitorizările pe apă, aer și zgomot pe întregul amplasament din AEROSTAR, conform cerințelor impuse prin Autorizația Integrată de Mediu.

Dezvoltarea durabila a activitatilor Aerostar implica si actiunile de reducere a impactului asupra mediului. Din acest punct de vedere Aerostar urmareste respectarea legislatiei aplicabile pe linie de mediu si imbunantirea performantei pe linie de mediu.

Aerostar s-a conformat legislatiei pe linie de mediu cât si cerintelor din Autorizatia Integrata de Mediu, din Autorizatia de gospodarire a Apelor, cat si din autorizatia cu privire la gazele cu efect de sera (GES).

Ca urmare, in 2016 nu au existat sanctiuni pe linie de mediu. De asemenea, Aerostar si-a mentinut certificarea sistemului de management de mediu in acord cu SR EN ISO 14001.

Aerostar a reusit sa reduca emisiile de compusi organici volatili (COV) iar acest proces va continua prin tranzitia la utilizarea vopselurilor pe baza de apa.

In vederea respectarii cerintelor regulamentului european REACH, anul 2016 a insemnat si punerea in functiune a unui proces de tratament anticoroziv al aluminiului utilizând substante fara cromhexavalent.

Acest proces de adoptare de tehnologii ecologice va continua si in anul 2017.

TRANSFORMAREA DIGITALĂ, INOVARE SI INVESTII PENTRU O CRESTERE DURABILĂ

Investiția in digitalizare inseamnă reinventarea proceselor economice.

Politicile AEROSTAR in domeniul investitiilor vizeaza asigurarea dezvoltarii durabile si sustinerea excelentei operationale in mod responsabil.

Conducerea AEROSTAR considera ca transformarea digitala face parte dintre acele decizii de afaceri care sunt menite sa securizeze eficacitatea, eficiența și transparența proceselor, pentru a putea face diagnoze, ca apoi sa poată optimiza fluxurile de activități, procesele si rolurile.

Pentru companie, digitalizarea înseamnă si eficientizarea fluxurilor informaționale, odată cu reproiectarea si securizarea acestora.

În contextul schimbarilor rapide din mediul economic, digitalizarea are un rol decisiv in cresterea profitabilitatii companiilor, a mentinerii competitivitatii si a avantajului competitiv, ca si a sustenabilitatii afacerilor pe termen mediu si lung.

In anul 2016 nivelul de investitii realizat de AEROSTAR din surse proprii a fost de 19,5 milioane lei.

Integrarea obiectivelor de crestere a productivitatii, reducerea amprentei de mediu, si desigur cresterea capacitatii de productie se poate exemplifica prin punerea in functiune a unor importante investitii- linia de anodizare tartarica, considerata drept referinta in industrie.

Este o tehnologie ecologica care pozitioneaza Aerostar pe cursul de crestere al afacerilor in conformitate cu cerintele cele mai moderne in ceea ce priveste eliminarea cromului hexavalent din productia de aviatie, conform regulamentului de inregistrare, evaluare, autorizare si restrictionare a substantelor chimice REACH.

Punerea in functiune a liniei automate de vopsire piese si subansamble cu vopsele pe baza de apa inseamna nu numai tehnologii de mare productivitate, dar si

reducerea impactului de mediu- compusii organici volatili sunt de aproximativ cinci ori mai redusi fata de tehnologia cu vopseluri pe baza de ulei.

Etapele investitiei au fost parcurse toate cu succes, inclusiv calificarea si omologarea proceselor, punerea in functiune si inceperea productiei de serie.

Au fost puse in functiune si noile capacitati de montaj pentru subansamble de structura de complexitate medie; de asemenea, noua instalatie de debavurat prin vibratii.

Au continuat achizitia si punerea in functiune a unor masini- unelte cu comanda numerica inclusiv in domeniul echipamentelor de masura si control adecvate productiei.

Abordarea investitiilor s-a facut din perspectiva realizarii obiectivelor stabilite pentru excelenta operationala, ca si pentru asigurarea sustenabilitatii pe termen mediu si lung.

AEROSTAR, angajator major in industria aeronautica

Recunoscând importanța ocupării forței de muncă în condiții de stabilitate pentru angajat, angajator și în aceeași măsură pentru comunitatea locală, AEROSTAR are în prezent 85% din contractele individuale de muncă încheiate pe durată nedeterminată, evitând utilizarea în exces a muncii efectuate temporar.

Practicile de muncă se regăsesc în politicile Aerostar referitoare la munca desfășurată în cadrul organizației, inclusiv munca subcontractată, politici care includ:

- Recrutarea, angajarea, integrarea și promovarea lucrătorilor;
- Încheierea, suspendarea și încetarea contractului individual de muncă;
- Procedurile referitoare la disciplina muncii și disciplina tehnologică, soluționarea reclamațiilor;
- Instruirea și formarea profesională, dezvoltarea competențelor angajaților;
- Sănătatea, securitatea și igiena la locul de muncă;
- Timpul de muncă și de odihnă;
- Salarizarea și alte drepturi bănești;
- Recunoașterea organizațiilor sindicale la care sunt afiliați lucrătorii și participarea sindicatului reprezentativ la negocierile colective (Contractul Colectiv de Muncă la nivel de societate);
- Dialogul social, proces voluntar prin care partenerii sociali se informează reciproc, se consultă și negociază acorduri în domeniile de interes comun.

La data de 31.12.2016 Aerostar avea un număr efectiv de 1.878 salariați, din care 183 angajați aflați în poziții de management, numărul de salariați crescând până la 31.12.2016 cu 86 salariați față de 31.12.2015.

Referitor la nivelul de pregătire și specializare, situația se prezintă astfel:

salariați cu studii superioare:	535, din care:
– absolvenți de doctorat:	11
– doctoranzi:	6
– absolvenți master:	137
salariați cu studii postliceale:	8
salariați cu studii liceale:	640
salariați absolvenți de școli profesionale:	619
salariați calificați la locul de muncă:	58
salariați cu studii gimnaziale:	18

Aceste date nu includ personalul atras prin agentul de munca temporara si utilizat in procesul de productie al AEROSTAR.

Gradul mediu de sindicalizare a societății la 12 luni 2016 a fost de 78,67%.

Dezvoltarea și formarea profesională

Practicile din Aerostar asigura fără discriminare, atât femeilor cât și bărbaților, să fie bine informați si să aibă acces la oportunitățile economice și sociale.

De peste 15 ani, AEROSTAR aplică un plan anual de formare profesională prin care peste jumătate din efectivul de salariați sunt instruiți în anumite domenii, societatea asigurând pentru fiecare angajat un program de instruire periodica, internă sau externă.

AEROSTAR are încheiate acorduri de parteneriat cu cinci colegii tehnice din Bacău privind realizarea de activități în comun în scopul formării de muncitori si tehnicieni specialiști în domenii de interes pentru companie, de exemplu lăcătuși construcții structuri aeronave, mecanici de aeronave, electromecanici echipamente și aparatură de bord aeronave, operatori la mașini-unelte cu comandă numerică, prelucrători prin așchiere, lăcătuși mecanici, electromecanici, electricieni, galvanizatori/operatori chimiști, ș.a; de asemenea, s-au incheiat parteneriate cu sase universități din țară, asigurând instruirea practică a studenților din grupele constituite în vederea acoperirii necesarului de personal calificat.

AEROSTAR este permanent preocupată să asigure angajaților:

- condiții de muncă în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare;
- respectarea prevederilor stabilite prin contractul colectiv de muncă încheiat la nivel de societate;
- salarii decente conform sistemului de salarizare și principiilor stabilite prin contractul colectiv de muncă încheiat cu partenerii sociali, precum: salariu egal la muncă de complexitate egală, încadrarea salariatului cel mai potrivit la locul potrivit, creșterea motivației salariaților, remunerarea competenței și performanței etc.;
- echilibru între timpul de muncă și cel de odihnă (repaus săptămânal, concedii) care să ofere posibilitatea de a combina munca cu responsabilitățile familiale, viața profesională cu cea personală;

- protecția maternității prin repartizarea în muncă a femeilor gravide, lăuze sau care alăptează conform cu contractul colectiv de muncă și reglementărilor legale în materie;
- respectarea tradițiilor locale sau religioase (sărbătorile de iarnă și sărbătorile de Paști), acordarea concediului de iarnă și acordarea de zile libere pentru prima și a doua zi de Paști.

La 31.12.2016, era inregistrata urmatoarea situatie in ceea ce priveste datele de perspectiva privind angajatii:

- vechimea medie a salariaților în cadrul societatii era de 14 ani;
- vârsta medie a salariaților era de 46 ani;
- numărul de personal angajat temporar (prin agent de muncă temporară) era de 286.

Numărul de pensionari reangajați era de 202, respectiv 156 în Aerostar și 46 prin Airpro, ceea ce înseamnă un număr de 202 pensionari reangajați care progresiv va trebui să fie înlocuiți cu salariați noi.

Sănătatea și securitatea în muncă

AEROSTAR detine certificarea pentru Sistemul de Management al sănătății și securității ocupaționale în conformitate cu standardul SR OHSAS 18001: 2008 de către organismul de certificare autorizat AEROQ București.

În anul 2016 a avut loc negocierea anuală a contractului colectiv de muncă privind salarizarea personalului în perioada aprilie 2016 – martie 2017;

S-a acționat pentru dezvoltarea profesională a angajaților, prin includerea lor în programe de formare profesională și prin aplicarea unui proces de evaluare anuală a performanțelor individuale.

Aerostar asigura nediscriminarea atât la angajare, cât și la locul de muncă, condiții optime privind securitatea și sănătatea muncii pentru toți angajații. În același timp se fac instruirile periodice prevăzute privind modul de acționare în cazul unor eventuale situații de urgență.

În societate s-au consolidat parteneriate interne, eficiente, care contribuie la îmbunătățirea flexibilității în cadrul companiei.

In anul 2016 au fost efectuate cheltuieli pentru:

-programe de formare profesională pentru angajați în sumă de 1.032.646,14 lei;
-diverse cheltuieli de securitate și sănătate în muncă în sumă de 2.465.813 lei, din care 450.445 lei cheltuieli specifice programelor de mentenanță a echipamentelor de lucru și reparațiilor de clădiri.

In programele de investitii au fost facute alocari semnificative pentru imbunatatirea conditiilor de lucru, cresterea confortului termic la lucru, amenajarea de spatii de parcare pentru salariatii societatii.

De asemenea, a fost implementat un sistem integrat de detectie, semnalizare si avertizare la incendiu. Acesta interconecteaza centrale de avertizare din principalele spatii si sectii de productie si informeaza serviciul de paza si serviciul privat de interventii in caz de incendiu.

UTILIZAREA DURABILĂ A RESURSELOR

Competitivitatea Aerostar se bazeaza pe consecventa programelor de imbunatatire si pe caracterul integrat al sistemelor si practicilor din societate in ansamblul lor.

In programul de imbunatatire continua au fost introduse masuri pentru imbunatatirea utilizarii resurselor si eficientizarea costurilor operationale, pentru cresterea eficacitatii utilizarii energiei, apei si a materialelor.

In Aerostar, sunt in desfasurare programe de eficienta energetica care au condus si conduc in continuare la reducerea cererii de energie pentru procesele de productie, ca si pentru cresterea confortului la lucru.

In acest sens, in anul 2016 s-a finalizat programul de inlocuire a echipamentelor vechi de productie a aburului necesar desfasurarii proceselor tehnologice, cu echipamente moderne cu randamente superioare care asigura eficacitatea utilizarii combustibilului.

Securizarea furnizarii de energie electrica a crescut prin finalizarea sistemului de interconectare a retelelor electrice interioare de medie tensiune.

Prin lucrarile de reabilitare termica a cladirilor din Aerostar, anveloparea acestora, s-au redus resursele utilizate pentru desfasurarea in conditii cat mai bune a activitatii. De exemplu, necesarul de energie termica pentru asigurarea confortului a scazut in anul 2016 fata de 2015 cu cca. 7%.

A continuat programul pentru utilizarea eficienta a apei, necesarul fiind asigurat din surse proprii pentru apa industriala, prin exploatarea puturilor forate, si de la reseaua orasului pentru apa potabila. Pentru aceasta din urma, necesarul a scazut in anul 2016 fata de anul 2015 cu cca. 6,5%, un rol important avandu-l continuarea lucrarilor de reabilitare si modernizare a retelelor.

Obiectivele programelor energetice cuprind actiuni care, prin implementarea lor in continuare, vor conduce la utilizarea durabila a tuturor resurselor necesare productiei.

ACTIVE CORPORALE

Facilitatile si capacitatile de productie ale Aerostar se gasesc la sediul din Bacau, unde este si sediul social al companiei, pe str. Condorilor nr 9, Bacau 600302, România.

Societatea detine in proprietate o suprafata de teren de 45,33 hectare, cu acces la drumul european E85.

Aerostar are acces direct la pista aeroportului "George Enescu" din Bacau.

La sediul social sunt construite toate tipurile de facilitati necesare bunei desfasurari a activitatii de productie, conform obiectului de activitate.

Spatiile de productie cuprind hangare, hale industriale, bancuri tehnologice de proba, spatii pentru activitatile administrative si sociale. De asemenea, societatea detine spatii pentru birouri destinate activitatilor tehnice si economice.

Toate aceste spatii sunt mentinute in bune conditiuni.

Suprafata construita a cladirilor este de aproximativ 13,47 hectare.

Toate cladirile și constructiile speciale sunt in proprietatea companiei.

Gradul de amortizare , pe categoriile -constructii si echipamente-, categorii care detin o pondere semnificativa in activele imobilizate (84%) , se prezinta astfel:

Categorie active fixe	Valoarea bruta (lei)	Valoare amortizata (lei)	Grad de amortizare (%)
Constructii si investitii imobiliare	59.317.892	8.544.209	14%
Echipamente tehnologice si mijloace de transport	107.125.029	35.615.650	33%

In cursul anului 2016 nu au existat probleme legate de dreptul de proprietate asupra activelor corporale ale societatii.

PREGĂTIȚI PENTRU PROVOCĂRILE VIITORULUI

AEROSTAR pune in opera o strategie de crestere care are ca obiectiv asigurarea dezvoltarii durabile a societatii.

Reconfirmata an de an, strategia de crestere pusa in practica a transformat Aerostar intr-un pol de dezvoltare durabila in domeniul aeronautic, care aduce satisfactie pentru toate partile implicate: Clienti, Salariati, Actionari.

Performanța operațională solidă, programele de optimizare și de îmbunătățire desfășurate asigură o bază puternică pentru creștere și în viitor.

Pentru anul 2017, bugetul aprobat de actionari prevede realizarea unei cifre de afaceri de 320 milioane lei si a unui profit brut care depaseste 32 milioane lei.

Vom continua actiunile de crestere a competitivitatii, pe baza productivitatii si a unei rentabilitati crescânde a fluxurilor de productie, cu tehnologii moderne si o maturitate imbunatatita in ceea ce priveste valorificarea oportunitatilor de pe piata.

Strategia adoptata de societate conserva si dezvolta obiectul principal de activitate, astfel ca ponderea domeniului aeronautic in cifra de afaceri sa fie de peste 85%.

De asemenea, obiectivele strategice prevad cresterea amprentei de piata, cu precadere pe piata externa, astfel ca exportul sa reprezinte peste 80% din cifra de afaceri.

Dezvoltarea agilitatii companiei in contextul pietei globale este o provocare permanenta, si care se poate baza pe influxul de talente si experienta castigata in amplele procese de restructurare si de rearticulare a modelului de afaceri.

Avantajul competitiv al AEROSTAR va fi mentinut si imbunatatit: calitate, capabilitati, echipamente si tehnologii de nivel inalt, reactivitatea la oportunitati, adeziunea la programele de imbunatatire.

Cresterea competitivitatii va continua prin investitii implementate integrat pentru modernizarea si extinderea capacitatilor de productie si stabilirea unui parteneriat de

incredere cu clientii pentru imbunatatirea agilitatii la timpi redusi de productie si riscuri minimale la cresterea productiei.

In randul provocarilor nu trebuie sa ignoram schimbarile profunde generate de noua etapa a revolutiei industriale. Transformarea digitala a companiei este un proiect in curs.

GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

Fiind o companie listata la Bursa de Valori Bucuresti, AEROSTAR S.A. urmareste conformarea cu principiile si recomandările prevazute in Codul de Guvernanta Corporativa al Bursei de Valori Bucuresti adoptat in 11 septembrie 2015.

In acelasi timp, Sistemul de Guvernanta Corporativa al AEROSTAR S.A. este in conformitate cu prevederile actului constitutiv al companiei si respecta dispozitiile legilor nr. 31/1990 si 297/2004 cu modificarile si completarile la zi, Regulamentului nr. 6/2009 al Autoritatii de Supraveghere Financiara.

Codul de conduită și etică al AEROSTAR

AEROSTAR sustine principiile si valorile companiei in mod onest, corect si cu integritate si urmareste cu consecventa respectarea celor mai inalte standarde de etica in afaceri, adoptând in mod voluntar de mai multi ani Codul AEROSTAR de conduita si etica in afaceri. Acest cod este postat pe pagina de internet a societatii www.aerostar.ro si face parte din prevederile contractului de munca.

In masura in care acest Cod necesită un standard mai ridicat decât cel cerut de practica comercială sau de legile, regulile sau regulamentele aplicabile, noi aderăm la aceste standarde mai inalte. Acest cod este obligatoriu pentru angajati si este adoptat in toate aspectele care ii privesc pe angajati, cât si fata de investitori, clienti, furnizori, reprezentanti ai comunitatii locale, alti parteneri de afaceri.

Consiliul de Administratie acorda o atentie deosebita respectarii principiilor de guvernanta corporativa in scopul asigurarii:

- obtinerii de performanta in conditii de dezvoltare durabila a companiei;
- acuratetii si transparentei procesului decizional al companiei;
- respectarii drepturilor si tratamentului echitabil al actionarilor prin protejarea si punerea in practica a prerogativelor acestora;
- transparentei si accesului la informatii prin publicarea periodica a informatiilor financiare si operationale relevante.

Detalii despre conformitatea cu principiile și recomandările prevăzute în Codul de Guvernanta Corporativă al Bursei de Valori București sunt prezentate în Declarația „Aplici sau Explici”, care este parte integrantă a prezentului raport.

Structurile de guvernare corporativă sunt:

- Actionarii - Adunarea Generala a actionarilor
- Consiliul de Administratie
- Conducerea executiva

Actionarii isi exercita drepturile in cadrul Adunarii Generale a Actionarilor („AGA” sau „Adunarea Generala”), care reprezinta cel mai inalt organ decizional al AEROSTAR.

Actiunile Companiei sunt indivizibile si confera detinatorilor drepturi egale, orice actiune dând dreptul la un vot in Adunarea Generala a Actionarilor.

Adunările Generale sunt convocate de Consiliul de Administratie cu cel puțin 30 de zile înainte de data stabilita.

Adunările Generale sunt ordinare si extraordinare. Adunarea Generala Ordinara se intruneste cel puțin odata pe an, in cel mult 4 luni de la incheierea exercitiului financiar, iar Adunarea Generala Extraordinara se intruneste ori de câte ori este necesar.

Pentru a asigura tratamentul egal si exercitarea deplina si intr-o maniera echitabila a drepturilor detinatorilor de actiuni, Compania pune la dispozitia acestora toate informatiile relevante cu privire la AGA si la deciziile adoptate, atat prin mijloacele de comunicare reglementate (ziar de circulatie nationala, rapoarte catre ASF si BVB), cat si in sectiunea speciala „Relatia cu Investitorii”, deschisa pe pagina proprie de Internet, usor identificabila si accesibila.

AEROSTAR S.A. depune toate diligentele, cu respectarea cerintelor legislatiei in materie, pentru facilitarea participarii actionarilor la lucrarile Adunarilor Generale, precum si a exercitarii depline a drepturilor acestora. Actionarii pot participa si vota personal in Adunarea Generala, dar au si posibilitatea exercitarii votului prin reprezentare sau prin corespondenta.

Adunările Generale ale Actionarilor sunt prezidate de Presedintele Consiliului de Administratie, permitand in acest fel un dialog deschis si eficient intre administratori si actionari.

Fiecare actiune a companiei detinuta de actionar la „data de inregistrare” confera acestuia dreptul de a beneficia de dividende pentru exercitiul financiar anterior, in cuantumul si conditiile stabilite de Adunarea Generala a Actionarilor.

Competentele de aprobare ale Adunarilor Generale ale Actionarilor, conditiile de organizare si de validitate a reuniunilor acestora sunt stabilite in Actul Constitutiv al companiei, in conformitate cu cadrul legal si de reglementare aplicabil.

Adunările Generale ale Actionarilor s-au desfășurat cu respectarea integrală a prevederilor Legii 31/1990 privind societățile comerciale, Legii 297/2004 privind piața de capital și reglementărilor emise de ASF aplicabile, precum și orice altă normă legală incidentă.

Adunările generale ale actionarilor au avut loc in data de 8 februarie, 21 aprilie, 5 iulie si 15 decembrie. Acestea au fost convocate si s-au desfasurat in conformitate cu prevederile legale si statutare.

In ultimii trei ani, societatea a distribuit dividende actionarilor si a consolidat o politica de dividend care asigura satisfactia actionarilor, dar și resurse pentru dezvoltarea companiei.

In cursul anului 2016 s-au achitat dividende prin intermediul Depozitarului Central si al agentului de plata desemnat- CEC Bank S.A., dupa cum urmeaza:

- Dividende aferente exercitiului financiar 2015 pentru care perioada de plata este 21.09.2016- 20.09.2019;
- Dividende aferente exercitiului financiar 2014 pentru care perioada de plata este 23.10.2015-22.10.2018;
- Dividende aferente exercitiului financiar 2013 pentru care perioada de plata este 15.02.2016-23.10.2017
- Dividende aferente exercitiului financiar 2012 pentru care perioada de plata este 15.02.2016-31.12.2016.

In conformitate cu prevederile legale aplicabile, cererea de plata a dividendelor aprobate de Adunarea Generala a Actionarilor inceteaza sa produca efecte dupa expirarea unei perioade de trei ani de la “data platii” dividendelor pentru fiecare exercitiu financiar in parte.

Pe parcursul anului 2016 societatea nu a achizitionat actiuni proprii și nu a emis obligatiuni sau alte titluri de creanță.

MANAGEMENTUL RISCULUI

AEROSTAR este expusa la o multitudine de riscuri si incertitudini care pot afecta performantele sale financiare. Liniile de afaceri derulate de AEROSTAR, rezultatele operationale sau situatia financiara, ar putea fi afectate de concretizarea riscurilor prezentate in continuare.

AEROSTAR urmareste securizarea sustenabilitatii pe termen mediu si lung si reducerea incertitudinii asociate obiectivelor sale strategice si financiare.

Derularea proceselor de management al riscului asigura identificarea, analiza, evaluarea si gestionarea riscurilor pentru a minimiza efectele acestora pana la un nivel agreat.

Totusi pot exista riscuri si incertitudini aditionale celor prezentate in continuare, care in prezent nu sunt cunoscute sau sunt considerate nesemnificative, dar care in viitor pot afecta liniile de afaceri derulate de AEROSTAR.

Riscul operational

Este riscul inregistrarii de pierderi sau al nerealizarii profiturilor estimate determinat de:

- utilizarea unor procese, sisteme si resurse umane inadecvate sau care nu si-au indeplinit functia in mod corespunzator,
- evenimente si actiuni externe: deteriorarea conditiilor economice globale, catastrofe naturale sau a altor evenimente care pot afecta activele AEROSTAR

Riscului operational ii este asimilat si **Riscul legal**, definit ca fiind acel risc de pierdere urmare atat a amenzilor, penalitatilor si sanctiunilor de care AEROSTAR este pasibila in caz de neaplicare sau aplicare defectuoasa a dispozitiilor, reglementarilor legale sau contractuale, cat si a faptului ca drepturile si obligatiile contractuale ale AEROSTAR si/sau ale partenerului de afaceri nu sunt stabilite in mod corespunzator.

Monitorizarea si eliminarea efectelor riscului legal se realizeaza prin intermediul unui sistem permanent de informare in legatura cu modificarile legislative, precum si prin organizarea unui sistem de analiza, avizare si aprobare a termenilor si conditiilor incluse in contractele comerciale.

AEROSTAR aloca si va continua sa aloce cheltuieli de investitii si alte cheltuieli operationale in vederea prevenirii si gestionarii riscului operational.

In plus, AEROSTAR urmareste sa dispuna, prin constituirea de provizoane pentru riscuri si cheltuieli aferente, de fonduri proprii pentru acoperirea riscurilor la care e expusa.

Deasemenea, in vederea diminuarii riscului operational, AEROSTAR reinnoieste anual, cu firme de asigurare-reasigurare de prim rang, un contract de asigurare de raspundere civila aferent liniilor principale de afaceri (fabricatie produse de aviatie si mentenanta avioane comerciale).

Riscul de credit este riscul ca AEROSTAR sa suporte o pierdere financiara ca urmare a neindeplinirii obligatiilor contractuale de catre un partener, fiind determinat in principal de numerar, echivalente de numerar (depozite bancare) si creante comerciale.

Numerarul si echivalentele de numerar sunt plasate numai in institutii bancare de prim rang si care sunt considerate ca avand o solvabilitate ridicata.

Riscul de credit, incluzand si riscul de tara in care clientul isi desfasoara activitatea, este gestionat pe fiecare partener de afaceri. Atunci cand se considera necesar se solicita instrumente specifice de diminuare a riscului de credit (incasari in avans, scrisori de garantie bancara de plata, acreditive de export confirmate).

AEROSTAR nu are nicio expunere semnificativa fata de un singur partener si nu inregistreaza o concentrare semnificativa a cifrei de afaceri pe o singura zona geografica.

O prezentare a informatiilor cantitative privind expunerea AEROSTAR SA la riscul de credit este prezentata in detaliu in Nota 9 (Instrumente Financiare) din Situatiile financiare.

Riscul de lichiditate este riscul ca AEROSTAR sa intampine dificultati in indeplinirea obligatiilor asociate datoriiilor pe masura ce acestea ajung scadente.

In scopul gestionarii riscului de lichiditate, fluxurile de trezorerie sunt monitorizate si analizate saptamanal, lunar, trimestrial si anual in vederea stabilirii nivelului estimat al modificarilor nete in lichiditate. Analiza furnizeaza baza pentru deciziile de finantare si angajamentele de capital.

In vederea diminuarii riscului de lichiditate, AEROSTAR mentine anual o rezerva de lichiditate sub forma unei Linii de Credit (utilizabila sub forma de descoperire de cont) acordata de banci.

In perioada de raportare, AEROSTAR nu a utilizat Linia de Credit contractata de 2.500.000 USD, toate activitatile Societatii fiind finantate din surse proprii.

Riscul de piata este riscul ca valoarea justa sau fluxurile de trezorerie viitoare ale unui instrument financiar sa fluctueze din cauza modificarilor preturilor pietei. Riscul de piata cuprinde riscul de pret, riscul valutar si riscul ratei dobanzii

AEROSTAR S.A. este expusa in principal la riscul de pret determinat de fluctuatiile pretului materiilor prime si materialelor utilizate in procesele de productie.

Gestionarea acestui risc se realizeaza prin:

- diversificarea portofoliului de furnizori, ceea ce ofera parghii de negociere sporite in cazul in care pretul materiilor prime creste la unii furnizori.
- incheierea de contracte pe termen lung, cu clauza de pret fix.

AEROSTAR S.A. este expusa la riscul valutar deoarece 72% din cifra de afaceri este raportata la USD si EUR, in timp ce o parte semnificativa a cheltuielilor de exploatare este raportata la moneda functionala (LEI).

Astfel Societatea se expune la riscul ca variatiile cursurilor de schimb valutar vor afecta atat veniturile sale nete cat si pozitia financiara asa cum sunt exprimate in LEI. O analiza a sensibilitatii AEROSTAR S.A. la variatiile cursurilor de schimb valutar este prezentata detaliat in Nota 9 (Instrumente Financiare) din Situatiile financiare. In perioada de raportare AEROSTAR S.A. nu a inregistrat pierderi financiare.

In ceea ce priveste riscul ratei dobanzii, datorita faptului ca AEROSTAR S.A. nu a utilizat in perioada de raportare Linia de Credit contractata, veniturile si fluxurile de numerar sunt independente de variatia ratelor de dobanda de pe piata bancara.

SISTEMUL DE CONTROL INTERN

Sistemul de control intern al SC AEROSTAR SA cuprinde urmatoarele componente:

- Controlul de gestiune
- Controlul bugetar
- Controlling
- Auditul intern

CONTROLUL DE GESTIUNE

In AEROSTAR există un departament care indeplineste atributiile controlului de gestiune.

Acesta asigura inventarierea tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor si capitalurilor proprii aflate in evidenta companiei.

Activitatea de inventariere s-a desfasurat pe intreg parcursul anului 2016 respectandu-se prevederile legale si reglementarile proprii.

Rezultatele inventarierilor au fost supuse aprobarii Consiliului de Administratie si inregistrate in contabilitatea companiei.

Nu s-au constatat abateri semnificative fata de evidentele scriptice.

CONTROLUL BUGETAR

Controlul bugetar este indeplinit de responsabilii de buget.

Din punct de vedere al bugetelor, compania este organizata in:

- centre de profit
- centre de cost

In companie sunt definite 19 bugete care au la baza programe de activitati corespunzatoare functiunilor companiei.

Controlul bugetar asigura :

- incadrarea in valorile previzionate a fiecarui indicator bugetat
- fundamentarea eventualelor actiuni corective

Trimestrial, atat centrele de profit cat si centrele de cost raporteaza conducerii executive modul de indeplinire a prevederilor bugetare si caracterul necesar, oportun, eficient, eficace si legal al cheltuielilor pe care le angajeaza societatea.

CONTROLLING

In AEROSTAR s-a implementat si se dezvoltă continuu conceptul de controlling ca o etapa superioara controlului bugetar.

Controllingul asigura si incadrarea in misiunea si obiectivele strategice ale companiei.

Controllingul asigura, de asemenea, incadrarea in valorile planificate a fluxurilor de trezorerie, analizand periodic necesitatea, oportunitatea si legalitatea incasarilor si platilor efectuate de companie.

AUDITUL INTERN

AEROSTAR are organizată activitatea de audit intern potrivit legii, intr-un compartiment distinct in structura organizatorică, conform organigramei.

Auditul intern este subordonat direct Consiliului de Administrație și este o activitate independentă și obiectivă de asigurare și consultanță, desemnată pentru a evalua și imbunătăți operațiunile companiei.

Prin intermediul auditului intern managementul companiei urmărește să se asigure că functia de control intern instituită funcționează eficient, eficace și suficient pentru a ameliora sau elimina riscurile identificate.

Activitatea de audit intern se structureaza in:

- auditul de eficacitate
- auditul de management
- auditul operational
- auditul de conformitate
- auditul financiar

Activitatea auditului intern se desfasoara in baza Programului anual de activitate aprobat de Consiliul de Administratie.

Auditul intern prezinta periodic rapoarte de audit intern in sedintele Consiliului de Administratie.

Președinte al Consiliului de Administrație și Director General
Grigore FILIP

Anexă

**Un angajament privind bunele practici de guvernanză corporativă
Conformarea cu Codul de Guvernanză Corporativă al Bursei de Valori București,
2017**

Prevederile codului	Respecta	Nu respecta sau respecta partial	Motivul pentru neconformitate
A.1	x		
A.2	x		
A.3	x		
A.4		x	Trei din cinci membri ai consiliului de administratie sunt neexecutivi. Consiliul de administratie nu are in componenta sa un membru independent, fiind votat in aceasta structura de catre Adunarea Generala a Actionarilor.
A.5	x		
A.6	x		
A.7	x		
A.8	x		
A.9	x		In cursul anului 2016 au avut loc un numar de 12 sedinte din care: <ul style="list-style-type: none"> - La 6 din sedinte au fost prezenti toti membrii CA; - La doua sedinte au fost prezenti 3 membri, ceilalti doi au participat prin teleconferinta; - La o sedinta au fost prezenti 2 membri, ceilalti trei au participat prin teleconferinta; - La doua sedinte au fost prezenti 4 membri, al cincilea participand prin teleconferinta; - La o sedinta au fost prezenti 4 membri, al cincilea fiind absent.
B.1		x	In prezent activitatea de audit este asigurata de catre un auditor intern cu atestat de auditor financiar care raporteaza direct Consiliului de Administratie.
B.2		x	Nu exista niciun administrator independent.
B.3		x	Aceasta activitate este asigurata In prezent de catre Presedintele Consiliului de Administratie
B.4		x	Aceasta activitate este asigurata In prezent de catre Presedintele Consiliului de Administratie
B.5		x	Aceasta evaluare este In prezent efectuata de catre auditorul extern si de catre biroul de audit intern.
B.6		x	Aceasta functie este asigurata de catre Presedintele si Vicepresedintele Consiliului de

			Administratie.
B.7		x	Aceasta functie este asigurata de catre Consiliul de Administratie. Rapoartele auditorului intern sunt prezentate In sedintele Consiliului de Administratie facând obiectul analizei si aprobarii de catre acesta.
B.8		x	Aceasta functie este asigurata de catre Consiliul de Administratie.
B.9	x		
B.10	x		
B.11	x		
B.12		x	Raportarea biroului de audit intern se face direct catre Consiliul de Administratie.
C.1	x		Toate hotarârile AGA privind remunerarea membrilor CA au fost publicate. In prezent exista o sectiune distincta In Regulamentul CA.
D.1	x		
D.1.1	x		
D.1.2		x	Informatiile din aceasta sectiune sunt disponibile, la cerere, dar nu sunt publicate pe site-ul societatii.
D.1.3	x		
D.1.4	x		
D.1.5	x		
D.1.6	x		
D.1.7	x		
D.2	x		
D.3	x		
D.4	x		
D.5	x		
D.6	x		
D.7	x		
D.8	x		
D.9	x		
D.10	x		

